Ao. 1837. Vrijdag, den 1 September. No. 70.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De SECRETARIS VAN CURATOREN DER HOOGESCHOOL te *GRONINGEN* herinnert de belanghebbenden, dat hij op den *eersten* en *derden Maandag* van iedere maand, des voormiddags van elf tot *één* uur, in het Lokaal der Akademie zal vaceren tot de ONTVANGST van de REGTEN, bij Koninklijk besluit van den 13 October 1836, no. 91, vastgesteld, en te voldoen, om toegelaten te worden tot de INSCHRIJVING ALS STUDENT, tot de RECENSIE, of tot eenig KANDIDAATS of DOCTORAAL EXAMEN, en dat hij daarenboven zal vaceren tot de ONTVANGST van de REGTEN van INSCHRIJVING ALS STUDENT, op *Woensdag*, den 6 September eerstkomende, des voormiddags van elf tot één uur.

GRONINGEN den 24 Augustus 1837.

De Secretaris voornoemd,
A. L. WICHERS.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 25 Augustus.

Volgens de jongste berigten uit Göttingen, scheen de onrustige stemming, die onder de studenten heerschte, ten aanzien van de deelneming aan het aanstaande akademie-feest, toen bijna geheel geweken te zijn, en werden door de jonge lieden met ijver toebereidselen gemaakt, om de bij die gelegenheid te houden optogten bij te wonen.

— De kruidmolen te Bomlitz bij Walsrode (in Hanover), die in de laatste 15 jaren reeds vijfmalen in de lucht is gesprongen, heeft dezer dagen weder hetzelfde lot ondergaan. Twee werklieden hebben daarbij het leven verloren.

— Uit Napels wordt, d. d. 12 Augustus, het volgende gemeld:

In den j.l. nacht had in de gevangenis Vicaria alhier, waarin alle misdadigers, groote en kleine, gekerkerd worden, een klein oproer plaats, hetwelk echter terstond bij deszelfs ontstaan weder gedempt werd. Niet weinig verbaasd was men evenwel, toen men ontdekte, dat tien der allergestrengst bewaakten, en van welke de meesten reeds een- of meermalen ter dood veroordeeld waren (er is namelijk onder den tegenwoordigen Koning nog geen doodvonnis ten uitvoer gelegd, uitgenomen aan één' soldaat), uit hunne hokken ontvlugt, en dat de boeijen en venstertraliën doorgevijld waren. De policie is werkzaam, om deze, voor de maatschappij gevaarlijke snaken weder meester te worden, hetwelk zeer te wenschen is.

Wij hebben heden per stoomboot berigten uit Palermo ontvangen, waar, Gode zij dank! alles weder goed gaat. In het ommeland woedt echter de *cholera* nog allervreesselijkst.

Van den 26sten. De berigten uit en over Hanover doen het meer waarschijnlijk voorkomen, dat het geschil omtrent de staatsregeling van dat koningrijk in der minne vereffend zal worden tusschen den Koning en de Stenden des lands zelven. Zoodra Z. M. uit Karlsbad terug gekeerd zal zijn, en het eeuwfeest der hoogeschool van Göttingen, hetwelk thans geheel Hanover bezig houdt, afgeloopen zal wezen, zal men te Hanover handen aan het werk slaan, om de zaak op een' vasten voet te regelen.

— De *Pruiss. Staats Zeitung* behelst den volgenden brief van eenen geneesheer uit Warschau, d.d. 21 Augustus:

Gisteren vernam ik, dat te Berlijn insgelijks de *cholera* uitgebroken zoude zijn. Indien zulks werkelijk het geval is, dan mag ik niet nalaten u eenige gewigtige aanteekeningen nopens deze ziekte mede te deelen. Ik heb, namelijk, bevonden, dat de *cholera* eene volstrekt *niets beteekenende, altijd geneesbare ziekte is, als men haar niet veronachtzaamt;* en dat in het juiste oogenblik de eenvoudigste middelen toereikend zijn, om deze ziekte te verdrijven. De *cholera* vangt, gelijk ik reeds tijdens de epidemie van 1831 waargenomen en openlijk medegedeeld heb, altijd met diarrhea aan, die van 6 uren tot 4 dagen duurt, en waarna eerst dan plotseling de ziekte zich ernstig ontwikkelt. Deze diarrhea is soms met oprisping, walging, neiging tot braken en met eene beslagene tong vergezeld. Hersteld wordt zij altijd, als de lijder zich spoedig te bed begeeft, een aftreksel van vlier (van niets anders) als thee in overvloedige mate drinkt, tot dat eene algemeene uitwaseming ontstaat, en dit zweet gedurende 4 à 6 uren aangehouden wordt, waarbij gelet moet worden, dat de lijder, telkens bij den noodzakelijken stoelgang, zich in het bed van een onderstuk bediene, om niet plotseling al zweetende koude te vatten. Gaat de diarrhea met braaklust gepaard, dan doet men de vlierthee door een braakmiddel (uit een ½ drachma *Ipecacuanha* bestaande, maar *nooit* van braakwijnsteen, die in deze epidemie *altijd* schadelijk is,) voorafgaan. Is de diarrhea met buikpijnen vergezeld, dan worden aromatische kruiden in eene pan droog over het vuur heet gemaakt, en gedurig voort, onder het zweeten, op den buik gelegd. Waar eene drukking van den hartkuil plaats grijpt, wordt eene mostaardpap op deze plaats aangelegd. — Bij deze eenvoudige behandeling krijgt niemand de *cholera*, en van de 385 gevallen van dezen aard, die mij, tijdens de epidemie, in mijne bijzondere praktijk zijn voorgekomen, heeft *geen-een der lijders* de *cholera* gekregen.

Ik zie de tegenwerping van vele geneesheeren te gemoet, dat niet ieder, die gedurende de heerschende epidemie eene diarrhea heeft, daarom juist de *cholera* moet krijgen. Deze aanmerking is waar, maar het meerendeel, ja minstens ⅘ der aan diarrhea lijdende personen krijgen de *cholera*, indien deze hun toestand veronachtzaamd wordt, en een-iegelijk zal toch liever een paar koppen vlierthee willen drinken, dan het roekeloos er op laten aankomen, of zijne diarrhea ook zonder gevaarlijke gevolgen van zelve zal overgaan.

Sommige geneesheeren willen ook nu en dan gevallen waargenomen hebben, waarin de *cholera* eensklaps, zonder voorafgaande diarrhea, ontstaan is. Een zeer naauwgezet onderzoek over dit punt, in het aan mijne leiding toevertrouwde *cholera*-hospitaal, geeft mij reden, om aan de juistheid dezer waarnemingen te twijfelen; maar al ware zij ook gegrond, dan nog kunnen enkele gevallen onder duizenden aan het gewigt der algemeene ervarenis geene afbreuk doen.

Deze weinige opmerkingen mogen u en der u naast omliggende plaatsen to geruststelling dienen, enz.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 26 Augustus.

De dagbladen der onderscheidene partijen gaan voort elkander met veel hevigheid, ter zake van de jongste verkiezingen, te bestrijden, en zich in vele berekeningen nopens de regtstreeksche of betrekkelijke sterkte hunner partijen te verdiepen. De *Times* behelst een krachtig vertoog, waarin op de verheffing van den hertog *van Wellington*, als eersten minister, wordt aangedrongen.

— De heer *E. Rutheen*, wiens benoeming tot parlementslid voor Kildare, door toedoen van den heer *O'Connell*, mislukt is, heeft zijn ontslag genomen als lid der politieke vereeniging van handwerkslieden te Dublin, van welke hij, nevens dezen, sedert jaren een der hoofden geweest is. De brief, in welken hij zijne medeleden dit besluit kenbaar maakt, vloeit over van hevige beschuldigingen tegen den Ierschen volksleider, dien hij een' laaghartigen, hebzuchtigen en wraakgierigen dwingeland noemt, voor wiens eigenbatige bedoelingen hij hen ten ernstigste waarschuwt.

— Eergisteren heeft er weder eene doorbraak in den *Tunnel* plaats gehad. Gelukkig dat men sinds eenige dagen eene buitengewone welling van water had bespeurd, en de meeste werklieden buiten had gehouden. Toen de doorbraak begon, bevonden er zich nog maar weinige arbeiders in den Tunnel, die alle het gevaar hebben weten te ontkomen. Men rekent, dat er drie weken noodig zullen zijn, om de opening digt te maken. Men is daarmede reeds begonnen. Als gewoonlijk, worden er zakken met klei in geworpen. Men heeft laatstelijk eene ontdekking gedaan, welke de bezwaren tegen dit reusachtig werk nog vermeerdert. Men heeft namelijk bespeurd, dat zich in verscheidene deelen van den onderaardschen gang ontvlambare gassoorten vormden, welke, in den onvolmaakten staat, reeds lang de gezondheid van de arbeidslieden ondermijnd hadden, en, bij gemis van voorzorg, hen aan nog wisser dood, dan door het water, blootstellen.

— Luidens de laatste te Lissabon ontvangene berigten, was de maarschalk *Saldanha*, met 400 ruiters en 300 man voetvolk, te Coimbra aangekomen, vergezeld door den generaal baron *de Setubal*. Deze vereenigde magt groeide steeds aan. De baron *de Bom Fim* had de gelegenheid, om *Saldanha* op zijnen togt naar Coimbra den pas af te snijden, doch hij heeft dit, hetzij uit gebrek aan ijver, hetzij wegens geheime verstandhouding, nagelaten. Men wilde in de hoofdstad wel zeker weten, dat *Saldanha* den 11den Coimbra verlaten had, en met verhaaste marschen naar Oporto rukte, ten gevolge waarvan de stoomboot de *Terso*, den 12den, met 230 man der Lissabonsche burgerwacht en eenige sappeurs, derwaarts was vertrokken, onder bevel van den kolonel *Luna*, afgevaardigde in de Cortès. Men vermeende, dat deze expeditie ten doel had, om in elk geval, de liniën van Oporto te verdedigen. De burggraaf *Sa da Bandeira* had het leger, hetwelk Valença belegerde, verlaten, hetzelve leger onder bevel van den baron *de Almargen* achterlatende; hij was naar Oporto terug gekeerd, alwaar zijne tegenwoordigheid meer noodzakelijk was geoordeeld, zoo men zeide, tot organisatie der artillerie en genie. De belegerden te Valença (de charter-vrienden) hadden een genoegzaam onafgebroken vuur volgehouden. Er was te Lissabon een gerucht in omloop, dat een der nationale bataljons, de Polacos de Serra geheeten, zich voor het charter hadden verklaard, en dat eene poging tot deszelfs ontwapening was aangewend; doch of zulks met goeden uitslag was geschied, wist men niet. Er hadden te Oporto verscheidene arrestatiën plaats gehad, waaronder die van den kolonel *Barros*, den luitenant-kolonel *Mendez*, en den kapitein *Peixot*, die terstond naar Lissabon waren overgevoerd. Nopens den eindelijken uitslag van den tegenwoordigen nieuwen burgerstrijd in Portugal valt nog niets met zekerheid te zeggen; veiliger mag men aannemen, dat dezelve allezins geschikt is, om de Miguellisten te behagen, en hunne zaak te bevoordeelen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 26 Augustus.

Naar men verzekert, zijn er heden, met den gewonen koerier, brieven uit Madrid, van den 19den, den dag na de benoeming van het nieuwe bewind, aangebragt, en leest men, onder andere, in eenen derzelven het navolgende: »Het ministerie is door de kracht der bajonetten omverre geworpen. Het blijft steeds rustig, hoewel er gisteren in de vergadering der Cortès hevige uitvallen zijn gedaan tegen den generaal *Espartero*. De generaal *Seoane* heeft hem een' lafaard genoemd, die alleen tegen ongewapende lieden te velde durft trekken. Men spreekt van een' opstand onder de troepen van *Escalera*, dien de minister *Calatrava* reeds, ter zake van pligtverzuim, had willen afzetten, en welke alsnu door zijne eigene soldaten om 't leven gebragt, of verjaagd zoude zijn. Men wil ook, dat het grootste gedeelte van de officieren van *Espartero* heeft geprotesteerd tegen de contra-revolutionaire rol, welke men hen wil laten spelen; — dat de generaal *S. Miguel* zoude hebben verklaard, geen ministerie te willen aanvaarden, dan onder voorwaarde, dat de constitutie zoude worden behouden, — en dat de generaal *Espartero* reeds ontmoedigd is. Men ziet belangrijke gebeurtenissen te gemoet."

Van den 27sten. Men leest in de ministeriële bladen, dat, daar al de aangewende pogingen, om *Achmet*-bey tot een redelijk vergelijk te bewegen, mislukt zijn, het bewind de vereischte bevelen heeft afgezonden, om den krijgstogt naar Constantine te doen uitvoeren.

— Te Bayonne liep den 25sten het gerucht, dat Mora aan de Ebro en Manreza door de Carlisten waren bemagtigd. De Carlistische generaal *Castor* belegerde de zeehaven Castro de Urdiales, men zag elk oogenblik de bemagtiging te gemoet.

— Volgens brieven uit Saragossa, van den 16den, werd Teruel door Carlistische benden verontrust. Eene kolom van 1600 man had te Concal, op eene mijl afstands van Teruel, post gevat. Men begroot de gezamenlijke benden van *Sanz*, *Forcadell*, *Talada* en *Esperanza* op 6000 man infanterie en 600 ruiters, terwijl Teruel, van welke stad zij niet ver verwijderd zijn, bijna geheel van verdedigers ontbloot is. Het garnizoen heeft niettemin eenen uitval gedaan, die den vijand Concal heeft doen ontruimen, hebbende hij bij die gelegenheid 20 man aan dooden en 9 aan gekwetsten verloren.

— Aangaande generaal *Escalera*, die door zijne soldaten is vermoord geworden, deelt het *Journal des Débats* eenige bijzonderheden mede:

Hij was ad interim met het opperbevel des noorderlegers door generaal *Espartero* belast geworden, toen deze met tienduizend man der beste troepen van dat leger Don *Carlos* in Arragon en van daar in Kastilië vervolgde.

Toen de expeditie van *Zariategui* de Ebro was overgetrokken, plaatste *Escalera* zich aan de spits van eene mobiele kolom en volgde de Carlisten tot voorbij Burgos met voornemen, om hen aan te grijpen, zoodra zij in de eene of andere plaats stand hielden, gelijk zij dan ook later te Segovia deden. Doch *Uranga*, de Carlistische opperbevelhebber in de Baskische provinciën, zich *Escalera's* vertrek ten nutte makende, sloeg welras het beleg voor Pennacerrada en sneed de gemeenschap af tusschen Vittoria, de Ribera en de omstreken van de Ebro.

Zich in de eerste plaats verpligt achtende, het gebied van zijn kommandement te verdedigen, keerde *Escalera* naar de Ebro terug en vatte post te Miranda, van waar hij de beide rivier-oevers gadesloeg, eene tweede gereed gemaakt wordende expeditie konde beletten de Ebro te passeren, en voorts *Uranga* dwong van voor Pennacerrada af te trekken.

Escalera is het slagtoffer geweest van het onverstand zijner soldaten, die zich sedert eenigen tijd veroorloofden, de krijgsbewegingen hunne aanvoerders te beoordeelen; hij is dus gevallen als het zoenoffer van die verbittering, welke door ellende tot zulk eenen trap bij het Spaansche leger is geklommen; men had het gerucht doen loopen, dat deze generaal door de voorstanders van het statuut tot minister van oorlog was bestemd, en dit gerucht versterkte het denkbeeld, dat *Escalera* den verrader speelde.

Van den 28sten. Eergisteren heeft voor het hof van cassatie de zaak gediend van den generaal *Donnadieu*, die wegens door het hem uitgegeven werk: *de la vieille Europe*, etc., door het hof van assises dezer hoofdstad veroordeeld was tot twee jaren gevangenisstraf, eene geldboete van 5000 francs en twee jaren ontzegging van zijn burgerregt. Het hof van cassatie heeft dat vonnis bevestigd, en den generaal bovendien nog tot eene geldboete van 150 francs veroordeeld.

— Naar luid van eenen brief uit Madrid, d.d. 20 dezer, voorkomende in een ochtendblad, nam de gisting met ieder oogenblik toe, volksgroepen doorkruisten de stad, schreeuwende *weg met de ministers, weg met de generaals!* De nationale garde verlangde, dat *Espartero* en zijne troepen uit de hoofdstad wierden verwijderd en het ministerie *Calatrava* weder wierd ingesteld, terwijl de municipaliteit en de provinciale deputatie vorderden, dat de generaal, graaf van *Luchana*, en al degenen, die tot het komplot hebben medegewerkt, in staat van beschuldiging wierden gesteld.

— De hertog en hertogin van *Orleans* zijn te Compiègne aangekomen. Men wil, dat zij nog in dit najaar een bezoek bij Koningin *Victoria* zullen afleggen.

— Het schijnt nog steeds onzeker, of de Kamer der Gedeputeerden al dan niet zal ontbonden worden.

— Er komen gedurig koeriers aan bij de Russische ambassade, en men verhaalt elkander daar, dat er een Europeesch congres zal gehouden worden, om over de zaken van Spanje te onderhandelen.

— Honderd en dertig man van het Fransch vreemden-legioen zijn met hunne wapenen en bagaadje naar Frankrijk gedesserteerd.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE den 27 Augustus.

Door Z. M. zijn, bij besluit van den 22 dezer, benoemd: tot regter in de regtbank van eersten aanleg te Appingedam, Mr. *F. S. Reiding van Lijphart*, en in die te Groningen, Mr. *R. H. Eijsonius Wichers*, thans regter te Appingedam.

Van den 28sten. Zijne Majesteit de Koning en HH. KK. HH. de Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, met Prinses *Louise*, zijn gisteren van het Loo in deze residentie terug gekeerd.

— De Koning heeft heden aan sir *E. Disbrowe*, Engelsch gezant aan het Ned. Hof, die dezer dagen van zijnen togt naar Londen alhier is terug gekeerd, een buitengewoon gehoor verleend.

— Z. M. heeft, in aanmerking nemende, dat, ofschoon het onbepaald verlof, aan de manschappen van de korpsen mobiele schutterij verleend, nog steeds blijft voortduren, het niettemin van belang is, de voornoemde korpsen zoo veel mogelijk voltallig te houden, bij besluit van den 20 Augustus bepaald:

Art. 1. De manschappen, behoorende tot den 1sten ban der schutterijen, welke, bij de ligting van 1837, in de verschillende gemeenten voor de schutterlijke dienst reeds zijn of nog zullen worden aangewezen, zullen (met uitzondering alleen van de zoodanige, die tijdens hunne oproeping voor de mobiele dienst behoorlijk aantoonen, dat zij wettige kind of kinderen in leven hebben, of dat hunne vrouwen zich in bewijsbaar zwangeren staat bevinden) worden ingelijfd bij de mobiele korpsen schutterij, waarvoor zij bestemd zijn.

Art. 2. De gouverneurs der onderscheidene provinciën zullen tot de inlijving de noodige maatregelen nemen.

Tot dat einde zullen zij zich van het juiste getal der tot den 1sten ban behoorende, op de bijzondere schuttersrollen van het loopende jaar in iedere gemeente voorkomende en, overeenkomstig het voorgaande artikel, voor de mobiele schutterijen bestemde manschappen verzekeren; daarvan zoodanige algemeene staten, als nader door het departement van oorlog zullen worden voorgeschreven, aan het evengemeld departement, gelijk mede aan dat van binnenlandsche zaken, doen toekomen, en met het eerstgenoemd departement in overleg treden omtrent de wijze, waarop en ten welken tijde de inlijving dier manschappen bij de mobiele korpsen, en ten getale van hoeveel bij elk korps, tot stand zal behooren te worden gebragt.

Art. 3. Aan de alzoo bij de mobiele korpsen ingelijfde schutters wordt dezelfde aanspraak op onbepaald verlof als aan alle andere, reeds werkelijk bij die korpsen dienende, toegekend.

— Men verneemt, dat er vele pogingen worden aangewend en het Gouvernement er ernstig op bedacht is, om de rivier den Ouden IJssel voor schepen bevaarbaar te maken, en dat de belanghebbende besturen, onder het voorzitterschap en de leiding van een lid van Gedeputeerde Staten van Gelderland, zijn vergaderd of zullen vergaderen, ten einde daaraan beslag te geven.

Die bevaarbaarmaking wordt voor de welvaart eener bevolking van meer dan 30,000 zielen bevorderlijk en noodzakelijk gehouden, en men mag zich alzoo verblijden, dat het Gouvernement thans ook bijzonder zijne zorg uitstrekt over eene landstreek, welke tot nu toe, door de bijna onbruikbare middelen van vervoer, buitengewoon ten achteren is gebleven.

— Het nabij Scheveningen gestrande smakschip *de Hoop* is in den nacht van Zaturdag aan stukken geslagen.

Zondag ochtend omstreeks vier uren is aldaar bewesten het dorp gestrand de pleizier-kotter *Zoë*, toebehoorende aan den heer baron *Tuyl van Serooskerken*, te Hillegom, welke dien als kapitein bestuurde. Het gezelschap, dat met dit vaartuig een zeetogtje gedaan had en waarbij zich de secretaris der Fransche legatie, de heer *Casimir Périer*, bevond, had den vorigen dag den kotter verlaten, die voor den wal ten anker lag, maar ten gevolge van den opkomenden west-noordwesten storm gestrand is. Twee man en een loods zijn, na in groot levensgevaar verkeerd te hebben, behouden aan wal gekomen, en het vaartuig zit thans vrij hoog op het strand.

— Te Breda is dezer dagen, in den ouderdom van vierenveertig jaren overleden de verdienstelijke luitenant-kolonel *J. de Leeuw*, die, na reeds in zijn elfde jaar als cadet in dienst van het vaderland te zijn getreden, het in onderscheidene rangen gediend heeft, aan de expeditiën van Palembang en Makassar deel nam en, in 1831 uit Oostindië terug gekomen, op eene loffelijke wijze, tot op de huiswaartskeering der schutterijen, het kommando over de 1ste afdeeling der mobile Noord-Hollandsche schutterij voerde.

Van den 30sten. Blijkens eene aankondiging van den directeur-generaal van oorlog, zal, op Woensdag, den 6 September, in het openbaar, de leverantie aanbesteed worden van de fourrages, ten behoeve van de onderscheidene korpsen te paard, in de provinciën Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Zeeland, voor iedere provincie afzonderlijk, terwijl die aanbesteding voor de provincie Noord-Braband op Woensdag, den 13 daaraanvolgende, in twee afdeelingen zal gehouden worden, en zulks alles voor den tijd van twaalf maanden, ingaande met den 1 November aanstaande, en eindigende met den 31 October 1838.

AMSTERDAM den 29 Augustus.

Gisteren werd alhier de dertigste jaarlijksche Algemeene Vergadering van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut van Wetenschappen en Schoone Kunsten, onder voorzitting van den heer mr. *Maurits Cornelis van Hall*, voorzitter der derde klasse, gehouden, terwijl het secretariaat door den secretaris dier klasse, den heer mr. *Cornelius Anne den Tex*, werd waargenomen. Na het ten einde brengen der gewone werkzaamheden, is tot algemeenen voorzitter voor het volgend Instituutsjaar geproclameerd de heer *Hendrik Harmen Klyn*, voorzitter der vierde klasse, waardoor de werkzaamheden van algemeenen secretaris zijn overgegaan op den heer *Jacob de Vos*, *Willemszoon*, secretaris der laatstgenoemde klasse. Met eene gepaste toespraak werd de vergadering door den voorzitter geopend en gesloten.

LEIDEN den 27 Augustus.

Vernamen wij onlangs uit de nieuwspapieren, dat er in de maand Maart l.l. te Brunswijk een groot volksfeest had plaats gehad, ter gelegenheid der inwijding van een gedenkteeken, ter eere van eenige aldaar in den jare 1809 op bevel der Fransche Regering gefusilleerde wapenbroeders van den majoor *von Schill* opgerigt, het verstrekt ons in meer dan een opzigt tot genoegen te kunnen melden, dat eindelijk ook het stoffelijk overschot van den dapperen *von Schill* zelven, wiens nagedachtenis aan geheel Duitschland dierbaar is, op eene waardige wijze aldaar ter aarde zal besteld worden. Deszelfs van het ligchaam afgehouwen en op *liquor* bewaard hoofd bevond zich namelijk sedert 1809 in de Verzameling van wijlen onzen beroemden hoogleeraar *Brugmans*, die echter bij uitersten wil bepaald had, dat hetzelve op zekere voorwaarden beschikbaar zoude blijven, om op Duitschen bodem te worden begraven. Dit wederlegt dan ook reeds genoegzaam allerlei lasterlijke uitstrooisels, alsof het hoofd des dapperen krijgsmans alhier bij voortduring op eene onvoegzame wijze in eene openlijke, wetenschappelijke Verzameling werd ten toon gesteld. Want voorzeker, gelijk het Nederlandsche volk voor geen ander onderdoet in trouw en gehechtheid aan Koning en Vaderland, weet het evenzeer die deugden bij anderen te eerbiedigen. Gaarne derhalve geeft het de overblijfselen van den held, die voor Duitschlands vrijheid viel, aan zijn vaderland terug, nu het verzekerd is, dat dezelve aldaar eene wel verdiende rustplaats zullen erlangen. — Reeds voor een' geruimen tijd was Z. K. H. *Frederik* Prins der Nederlanden er op bedacht, om dezen wensch te verwezenlijken, en het is dan ook door Hoogstdeszelfs tusschenkomst, dat dit stoffelijk overschot aan onzen hoogleeraar *Blume* is overgeleverd, als welke zich met de overbrenging van hetzelve naar Brunswijk heeft willen belasten en in wiens tegenwoordigheid hetzelve eerlang aldaar zal begraven worden.

— De heeren *S. Muller* en *P. W. Korthals*, wier terugkomst van Java dezer dagen werd aangekondigd en sinds eenige maanden met verlangen te gemoet gezien, zijn thans werkelijk in het Moederland en bereids te Leiden terug gekeerd; de eerste na eene afwezigheid van twaalf, de laatste van zes jaren. De heer *Muller*, welke, te gelijk met de heeren *Boie*, *Macklot* en *van Oort*, in kommissie tot het natuurkundig onderzoek was afgereisd, is, helaas! de eenig overgeblevene van dit lofwaardige viertal, en met de treurige taak belast geweest, om aan deze zijne waardige vrienden en wetenschappelijke togtgenooten de laatste eer der dooden te moeten bewijzen.

Groot en menigvuldig zijn dan ook de gevaren geweest, waaraan die heer op zijne reizen was blootgesteld. Sedert zijn vertrek van hier, in het laatst van 1825, bezocht hij het grootste gedeelte van het Westen en de geheele Noordkust van Java. Vervolgens vertrok hij, over Macassar op Celebes en het eiland Bouton, naar Amboina; van daar over de Banda-eilanden langs de Zuidwestkust van Nieuw-Guinea, en keerde vervolgens over Timor naar Java terug.

Reeds in 1827 was de voortreffelijke *Boie* te Buitenzorg overleden; in 1828 vonden *Zippelius* en, in 1829, *van Raalten* op Timor hun graf; terwijl de wakkere *Macklot* in 1832, in het Crawangsche op Java, het slagtoffer werd der muitende Chinezen. Later ondernam de onvermoeide *Muller* eenen nieuwen togt naar de Noordwestkust en de binnenlanden van Sumatra, werwaarts hem de heeren *Korthals* en *van Oort* vergezelden; doch van waar alleen de eerstgemelde met hem terug kwam, zijnde de laatstgemelde in 1834 te Padang insgelijks eene prooi des grafs geworden. Eindelijk besloten de heeren *Muller* en *Korthals* hunne *zwervende* wetenschappelijke loopbaan met eenen togt naar Borneo, alwaar zij zich 4½ maand ophielden en gelukkiglijk aan al de gevaren ontkwamen, waarmede zulk eene reis en het oponthoud in zulk een oord, het land der Dajakkers, noodwendig moet vergezeld gaan. Groot en aanzienlijk zijn de verzamelingen, welke deze moedige reizigers bijeenverzameld en medegebragt hebben.

Thans bevinden zij zich hier, om hunne wetenschappelijke loopbaan *in rust* voort te zetten en de geleerde wereld met de belangrijke vruchten hunner reizen bekend te maken; waartoe hun de noodige krachten, lust, gezondheid en de meestmogelijke ondersteuning mogen ten deele vallen.

DORDRECHT den 28 Augustus.

Bij de kamers van koophandel en fabrijken is in de afgeloopene week eene voor handel en scheepvaart gewigtige en gunstige mededeeling ontvangen, houdende:

»Dat van wege Z. K. H. den admiraal en kolonel-generaal, met voorkennis van Z. M. den Koning, bevelen zijn gegeven, ten gevolge waarvan voor de zeegaten Texel en Helvoetsluis beschikbaar zijn gesteld en voortdurend, voor zoo verre Zr. Ms. dienst zulks zal toelaten, zullen gestationeerd blijven, voor iedere dezer reeden ééne genoegzaam krachtige rijks-stoomboot, om te kunnen dienen tot het uit de havens en naar zee slepen van zelfs de grootste koopvaardijschepen, wanneer daartoe van wege de reeders of den gezagvoerder de aanvraag aan den kommanderenden officier ter reede, of aan dien van het stoomschip zelf zal geschieden; en, voor zoo veel betreft de reede van Texel, wanneer de aldaar van wege het gewestelijk bestuur onderhouden wordende sleep-stoomboot *Noord-Holland* daartoe niet voldoende te achten is.

»Dat voor deze dienst aan de reederijen geene andere kosten zullen worden in rekening gebragt, dan alleen die van de steenkolen en andere materialen, tot de stoomwerktuigen van het stoomschip voor elke dienstverrigting verbruikt; terwijl de bedoeling van Z. K. H. den admiraal en kolonel-generaal is, dat er schikkingen zullen worden beraamd, strekkende, om den handel van het betalen der loodsgelden voor het stoomschip zelf, zoo veel mogelijk, te bevrijden; zoo als ook in alle andere onkosten van het stoomschip door het departement der marine zal worden voorzien; en eindelijk:

»Dat alsnu tot dat einde te Helvoetsluis gestationeerd zal worden Zr. Ms. stoomschip *Cerberus*, gekommandeerd door den kapitein-luitenant *van Franck*; en ter reede van Texel, bij voorraad, Zr. Ms. stoomschip *Curaçao*, onder bevel van den luitenant ter zee der eerste klasse *Coertzen*."

Ofschoon voorts in deze mededeeling alleen van *naar* zee, en niet van *uit* zee komen gesproken wordt, zoo mag men als ontwijfelbaar aannemen, dat het laatste niet minder dan het eerste de weldadige bedoeling van het Gouvernement is. Ten overvloede is echter, naar men verneemt, daaromtrent eerbiedigljk explicatie gevraagd.

GRONINGEN den 30 Augustus.

Even gelijk wij het voorgaande jaar, bij dezelfde gelegenheid, in ons tijdschrift een kort verslag hebben gegeven van den afloop der Tooneel-representatie, ter viering van het heugelijk ontzet dezer Stad in het jaar 1672, door de Leden der Tooneel-Societeit *Utile et Dulce*, willen wij ook thans gaarne aan het verlangen van velen, die het levendigst belang in dien dag stellen, voldoen door de plaatsing van het volgende berigt:

Het was voorzeker voor ieder welgezind Groninger een aangenaam gezigt, op den morgen van den 28 dezer, dien nooit te vergeten' dag, te zien, hoe onderscheidene ingezetenen dezer Stad, uit eigene beweging en zonder eenige uitnoodiging van Stads- of Regeringswege, hunne regtmatige vreugde aan den dag legden door het uitsteken van nationale- en andere vlaggen, en heeft zulks gewis bij vele meer bejaarden, wien de dagen vóór het jaar 1795 nog heugen, eene aangename herinnering te weeg gebragt, en de oude, zoo algemeen gevierde *victorie* wederom levendig voor oogen gesteld; terwijl het zeker iederen Groninger, die belang stelt in zijne moederstad, tot echt vaderlandsch gevoel en vrolijke dankbaarheid jegens de Voorzienigheid heeft opgewekt.

Een talrijk publiek verscheen des avonds in het lokaal van den Schouwburg, waar *het beleg der Stad Groningen in 1672* ten tooneele zoude worden gevoerd. De uitvoering van dit Stuk, hetwelk door de daarin gemaakte veranderingen veel heeft gewonnen, droeg niet weinig bij, om de algemeene geestdrift nog meer op te wekken; — vooral toen, op het einde van het laatste bedrijf, de dappere verdedigers der Stad, met het oude Studentenvaandel en één der 18 Burgervaandelen aan hun hoofd, voorbij de aanschouwers defileerden, waarbij het geliefkoosde WILHELMUS bijna verdoofd werd door het gejubel en handgeklap der vergaderde menigte, die zich als in het jaar 1672 verplaatst gevoelde en, uit grond des harten, den Leden der Tooneel-Societeit dankte voor het genot, hun thans ten tweeden male geschonken.

De voorstelling van het blijspel *Robert de Builenaar* of *de onverwachte keuze* besloot deze representatie, die met het grootste genoegen werd bijgewoond.

Beide stukken lieten, wat de uitvoering en het decorative betreft, weinig te wenschen over; daar de active leden der Tooneel-Societeit alles hadden aangewend, om deze representatie allezins luisterrijk te doen worden en het hunne bij te dragen ter instandhouding van eenen voorheen algemeen gevierden en nooit te vergeten' dag.

Wij eindigen met den opregten wensch, — die voorzeker mede uit den boezem van Groningens ingezetenen algemeen zal voortkomen, — dat dit voor Groningen zoo heugelijk feest *jaarlijks* weder moge worden gevierd; dat het meer en meer *algemeen* moge worden; dat daartoe, vooral van *Regeringswege*, zoo veel mogelijk worde bijgedragen, en de dag, waarop *Groningen* het voorbeeld gaf, dat heldenmoed en burgerdeugd, met eerbiedig opzien tot den Allerhoogsten, de meestvermogende wapenen zijn tegen overmagt, list en geweld, voortaan, even als voorheen, en *kerkelijk* en *feestelijk* moge worden herdacht; opdat niemand zegge, dat wij de Alwijze Voorzienigheid minder dankbaar dan onze Voorzaten eerbiedigen, de nagedachtenis van zoo vele braven en dapperen minder dan zij in eere houden, en dat vreemde overheersching den welgezinden Nederlander ooit hebbe kunnen dwingen, om de deugd der Vaderen te vergeten.

Is de 65ste verjaring van Z. M. onze Koning op vele plaatsen met ware geestdrift gevierd, ook het naburige Veenhuizen mag zich beroemen, door het feestelijke, op dien dag ten toon gespreid, sprekende bewijzen te hebben afgelegd van de liefde en den eerbied, die men het Hoofd van den Staat ook aldaar toedraagt, en welke prijs men er op stelt die aan de jeugd reeds vroeg in te planten — Met de vrolijke muzijk, door een 25tal jongeheden (alle kweekelingen van den verdienstelijken Onderwijzer *Schuurmans*) op verschillende blaasinstrumenten, enz. gemaakt, toog men ter Kerke, en bij de roerende gebeden, voor het heil des Konings dáár ontboezemd, zwol tevens het hart der toehoorders door vaderlandsch gevoel, toen een tweetal onzer volksliederen, op eene treffend schoone wijze, vokaal en instrumentaal, door voormelde jonge lieden en een koor meisjes werd uitgevoerd. — 's Namiddags hadden er verschillende vermakelijkheden plaats, alle in de vrije natuur, en menig blijk werd daarbij gegeven van de behendigheid en geoefendheid der jeugdige personen, die in bovengenoemde Kolonie verzorgd worden. — Gedurig werd bij deze feestvreugde, waaraan ouden en jongen deel namen en waar zelfs vele landlieden en gegoede bewoners van den omtrek waren heengestroomd, eene vrolijke, opwekkende muzijk gehoord, terwijl men des avonds eene fraaije verlichting had van de onderscheidene zalen des Gestichts en alles met het afsteken van onkostbare vuurwerken besloten werd; het geheel bij allen, die de vrolijke plegtigheid van dien dag mogten bijwonen, een' indruk nalatende, die nog vaak stof zal opleveren tot de aangenaamste herinneringen.

De Maatschappij van Weldadigheid had het hare wel willen toebrengen, om het feestgevoel op dezen, voor geheel Nederlands volk zoo heugelijken dag op te wekken en te verhoogen, door eene geldelijke bijdrage toe te staan, waaruit bovengemelde vermakelijkheden, te gader met eenige versnaperingen, dien dag aan de Kolonisten bezorgd, gedeeltelijk bekostigd konden worden.

Mengelwerk.

IETS OVER DE VERBOUWING EN HET FABRIJKMATIG GEBRUIK VAN DEN *MANGELWORTEL*, VOORAL TOT BEREIDING VAN SUIKER.

In verschillende Staten van Europa neemt de verbouwing van den Mangelwortel, vroeger slechts voornamelijk tot veevoeder geteeld en gebruikt, op eene verbazende en opmerkenswaardige wijze toe, sinds men daaruit koffij siroop, gewone siroop, bier, brandewijn, azijn en bovenal suiker fabrijkmatig begonnen heeft daar te stellen. De fabrijkmatige bereiding van suiker uit den Mangelwortel is uit zeer kleine beginselen ontstaan. In 1747 toonde de Duitsche Scheikundige MARGGRAFF aan, dat er in den witten Mangelwortel eene kristallizeerbare suiker voorhanden was, en hij leerde de wijze, hoe die daaruit konde

worden afgezonderd. In 1796 stelde de Berlijnsche Natuuronderzoeker ACHARD eene inrigting te *Cunern* in Silezië daar, om deze zaak nader te beproeven; doch deze inrigting, die van den Baron VON KOPPY in 1805 daargesteld, en andere kleine fabrijken, ontstaan gedurende het *continentaal* stelsel van NAPOLEON, gingen na de opheffing daarvan te niet, daar zij geenszins konden werken tegen de nu verminderde prijzen van koloniale suiker en siroop. In 1810 heeft men in Frankrijk de fabrijkmatige bereiding in kleine fabrijken begonnen; en hoezeer men weinig vorderingen maakte in deze fabrijkmatige bewerkingen, hielden zij zich niet alleen staande, ondanks den later wederom vrijen toevoer van koloniale suiker, maar zij breidden zich veeleer uit. De grootste vorderingen in de bewerking der Mangelwortelen en in de zuivering der daaruit afgezonderde suiker dagteekenen zich eerst van het jaar 1830; en hoezeer het getal dezer fabrijken in Frankrijk sedert is toegenomen, kan nader uit het volgende blijken: In het jaar 1828—1829 werkten er 103 zoodanige fabrijken, en leverden 5,000,000 kilogr. Mangelwortel-suiker. In 1829—1830 werkten er 200 fabrijken, en leverden tusschen de 9 en 10 millioenen kilogr. suiker. In 1830—1831 werkten er 218 fabrijken, en in 1836, 466 fabrijken, die in dat jaar tusschen de 46 en 50 millioenen ponden suiker leverden. — In Bohemen werkten in 1835 reeds 20 fabrijken, en men beijvert zich in het algemeen in Duitschland zeer, om dezelve op te rigten; en in 1835 werd zelfs in Rusland ⅝ gedeelte der suiker, die aldaar verbruikt werd, uit Mangelwortelen gefabriceerd.

Zoo heeft deze tak van nijverheid, uit zulk een klein en naar den schijn onvruchtbaar zaad ontstaan, zich reeds zoo aanmerkelijk uitgebreid en breidt zich nog van dag tot dag onder gedurige nieuwe uitvindingen en verbeteringen, door de vereenigde pogingen van bekwame scheikundigen en fabrikanten zelven, dermate uit, dat, tot welk eene bewonderenswaardige hoogte en naauwkeurigheid de fabrijkmatige bereiding van de Mangelwortel-suiker daardoor ook reeds gestegen is, dezelve echter nog op verre na dien trap van volkomenheid niet schijnt bereikt te hebben, waarvoor zij vatbaar is. Er worden zelfs, hetgeen met weinige fabrijken het geval is, bovenal in Duitschland, een aantal geschriften verspreid, om de oprigting dezer, voor den landbouw en de nijverheid zoo belangrijke fabrijken te bevorderen, daar de voordeelen dezer bewerking in de ontginning van land, het mesten van vee met den afval en verschillende suikerprodukten gelegen zijn.

Ook in ons Vaderland werd, tijdens het Fransche bewind, deze nieuwe bron van volksvlijt door hetzelve ten krachtigste aangemoedigd en zelfs de aanbouw van den Mangelwortel bevolen. Er werden nu ook, zoo als in Gelderland, fabrijken opgerigt, waarvan de voornaamste aldaar, die op het landgoed *den Oorsprong*, bij Oosterbeek, nabij Arnhem, zich reeds aanvankelijk, niet zonder goed gevolg, bezig hield met het vervaardigen van inlandsche suiker. De Mangelwortel-teelt nam daarop sterk in Gelderland vooral toe, doch na de heilrijke omwenteling in 1813 verviel grootendeels het doel der suikerfabrijken van zelf, gelijk ook de verpligting tot het aanbouwen van den Mangelwortel. Men bleef dezen nog wel als stalvoeder bebouwen, maar overigens verdwenen met deszelfs kultuur ook de fabrijken tot bereiding van suiker daaruit weder. De fabrijk te Oosterbeek hield zich echter als fabrijk van siroop uit Mangelwortelen nog staande, en ging zelfs later weder tot bereiding van suiker over, zoo als dezelve dit thans met zeer goed gevolg bedrijft. Voor zoo ver wij weten, is deze nu ook nog slechts de eenigste fabrijk van suiker uit Mangelwortelen in ons Vaderland, en ofschoon hier minder behoefte daaraan gevoeld wordt, bij den overvloed van eigene, koloniale suiker, en zelfs de bereiding van suiker uit den Mangelwortel in ons Vaderland strijdig schijnt met die uit het suikerriet in onze Koloniën, zoo is het evenwel, wanneer men aan den anderen kant de aanzienlijke, nog zeer voor uitbreiding vatbare consumtie van de suiker nagaat, zeer waarschijnlijk, dat de fabrijkmatige bereiding van dit artikel uit Mangelwortelen zich ook meer in ons Land zal uitbreiden, zoodra men zeker weet, dat dit met genoegzaam voordeel kan ondernomen worden; want onze Natie is doorgaans te voorzigtig, om zich met eene zaak in te laten, vóór dat dezelve voldoende beproefd zij, en van daar het gebrek of de trage voortgang van vele, hier anders zoo wenschelijke fabrijken. Van vele kanten wordt men dan nu ook niet alleen op deze bereiding van suiker uit den Mangelwortel opmerkzaam gemaakt, maar men poogt ook, door het verspreiden van nuttige voorschriften daaromtrent, door het verkrijgbaar stellen van de noodige zaden van de hiertoe geschikte Mangelwortelen en door het uitschrijven van prijsvragen over de meerdere of mindere geschiktheid van dit gewas voor de kultuur in ons Land tot meergenoemd einde, dit doel meer en meer te begunstigen. Er bestaan vele verscheidenheden van den Mangelwortel en alle zijn niet even geschikt voor de bereiding van suiker, evenmin als alle gronden daarvoor passen. De *witte* Mangelwortel schijnt, volgens algemeen zeggen, wel de meeste suikerstof te bevatten, doch wordt niet zoo groot als de *roode*, die hier in deze Provincie en elders nog gewoonlijk tot voedergewas verbouwd wordt. Men kan thans deze en andere verscheidenheden in den Landhuishoudkundigen tuin ter dezer stede verbouwd zien, en wie meer omtrent de aankweeking van den nuttigen Mangelwortel en de bereiding van suiker uit denzelven mogt wenschen te weten, kan dit, onder anderen, uitvoerig beschreven vinden in het Hoogduitsche werk van JOH. CARL LEUCHS, *Vollständige Runkelrüben-Zuker-Fabrikation*, u. s. w., Nürnberg 1836, een der nieuwste en volledigste werken over dit gewigtige onderwerp, waaromtrent wij hier dit een en ander niet ongepast achtten onder de aandacht van deze en gene, minder met de zaak bekende lezers te brengen. † † †

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Harlingen, den 24 Aug., H. W. Kiers, *Willem*, en den 25sten, H. B. Drok, *Concordia*, beide van Noorwegen. — Te Texel, den 26 Aug., K. W. van der Sluis, *de vr. Dieuwke*, van Londen, - den 29sten, R. S. Pinksterboer, *Goede Hoop*, van Londen. — In het Vlie, den 25 Aug., H. B. Drok, *Concordia*, van Stettin, - H. D. de Groot, *Arendina*, van Arendahl. - Te Helvoet, den 25 Aug., R. C. Hazewinkel, *Margaretha Cornelia*, van Petersburg. — Te Brielle, den 25 Aug., G. H. Boerhave, *Arendina Maria*, van Bergen. — Te Vlissingen, den 24 Aug., D. H. Hazewinkel, *die Biene*, van Wyburg naar Antwerpen, - den 26sten, J. G. Juister, *Catharina*, van Bergen naar Antwerpen. — Te Newyork, den 31 Julij, P. P. Middel, *de Zaanstroom*, van Amsterdam, - H. Hansen, *Magellaan*, van Antwerpen. — Te Liverpool, den 22 Aug., J. H. Potjer, *de Juffr. Fresina*, en J. G. Postema, *Gesina*, beide van Rotterdam. — Te Hull, den 23 Aug., D. D. de Jong, *Wilhelmina Hendrika*, van Alkmaar. — Te Bremerhaven, den 26 Aug., A. A. Wolkammer, *de vr. Hillegina*, van Amsterdam. — Te Hamburg, den 20 Aug., L. B. Flonk, *de jonge Flonk*, van Dantzig, - den 23sten, A. J. Pekeler, *de vr. Helena*, van Amsterdam. — Te Arendahl, den 14 Aug., H. D. de Groot, *Annegina*, van Harlingen. — Te Krageroe, den 11 Aug., K. T. Hangelbroek, *de vr. Gesina*, van Groningen. — Te Warnemunde, den 14 Aug., R. H. Dokman, *Annegina*, van Harlingen. — Te Pillau, den 18 Aug., B. R. Berg, *de vr. Margaretha*, van Rotterdam. — Te Bolderaa, den 16 Aug., H. H. Koop, *Angelina*, van Port à Port.

Zeilklaar te Cardiff, den 21 Aug., K. H. Plukker, *Martha Alida*, naar Amsterdam.

Vertrokken van Harlingen, den 25 Aug., T. W. Stuit, *Vriesland*, op avontuur, - den 26sten, H. J. Veen, *Margaretha*, en D. de Groot, *de Houthandel*, beide naar Christiansand, - J. O. Stuit, *Groot Lankum*, naar Drammen. — Van Texel, den 25 Aug., P. J. de Jong, *de jonge Jan*, naar Londen, - den 29sten, L. Gort, *Onderneming*, naar Bayonne, - T. A. Hansen, *Fortuna*, naar Dramen, - B. J. Wijgers, *Engelina Jantina*, naar Liverpool, - J. A. Hansen, *Verwachting*, naar Drammen. — Uit het Vlie, den 23 Aug., J. K. de Jong, *Hoop*, naar Rouaan. — Van Maassluis, den 26 Aug., H. H. Potjer, *de Herstelling*, van Bergen, - den 29sten, K. K. de Boer, *Hoop en Verwachting*, naar Maldon, - G. J. Postema, *vr. Ikina*, naar Bergen in Noorwegen. — Van Swinemunde, den 19 Aug, M. N. Huizing, *Gesina*, naar Holland. — Van Pillau, den 19 Aug., W. J. Stuit, *Wigerdina*, naar Amsterdam. — Van Kroonstad, den 11 Aug., J. K. Bolhuis, *Roelfina*, naar Rotterdam, - den 13den, kapit. Steffens, *Margaretha*, naar Amsterdam.

Overeenkomstig het doel des GENOOTSCHAPS *TER BEVORDERING DER NIJVERHEID*, gevestigd te *ONDERDENDAM*, om de LANDHUISHOUDING, het FABRIJKWEZEN, de KUNSTEN en HANDWERKEN, en in het algemeen, om ALLE TAKKEN van NIJVERHEID te ondersteunen, zal er van Januarij 1838 af, ten minste tweemalen 's jaars, een TIJDSCHRIFT het licht zien.

De REDACTIE heeft nu getracht, om op de volgende wijze werkzaam te worden, door, namelijk, in dit Tijdschrift op te nemen:

1.) Oorspronkelijke Verhandelingen;
2.) Stukken uit Buitenlandsche Geschriften, voor zoo ver deze voor onze Nijverheid belangrijk zijn;
3.) Berigten van nieuwere Waarnemingen, Ontdekkingen en Proefnemingen, zoowel van Buitenlandschen als Binnenlandschen oorsprong, zoo deze nog niet bekend gemaakt zijn; en
4.) Opgave of korte Verslagen van Boeken, voor zoo ver deze nuttig en leerzaam beoordeeld worden.

Verder neemt de REDACTIE de vrijheid, om niet alléén de LEDEN des GENOOTSCHAPS, maar ook alle LANDGENOOTEN uit te noodigen, ten einde haar in het volvoeren van dit plan behulpzaam te zijn, bijzonder, door haar Verhandelingen, Berigten of andere, de Nijverheid betreffende, Bijdragen te doen geworden, aan welke zij dan, zoo dezelve doelmatig bevonden worden, gaarne eene plaats verleenen zal. Aangenaam zoude het haar zijn, om reeds bij de uitgave van het *eerste stuk* deze medewerking te mogen ondervinden, wordende men te dien einde verzocht, om al hetgene het Tijdschrift betreft *vrachtvrij* te adresseren bij *Dr.* S. BLEEKRODE, te *Groningen*; en dan vooral de Bijdragen, het eerste stuk te plaatsen, voor 1°. November eerstkomende te bezorgen.

*** Het wordt aan de belanghebbenden herinnerd, dat het *AKADEMISCH GASTHUIS* geopend is op MAANDAG, den 4 September.

Men vervoege zich, ter opneming van *Inwendige Zieken*, bij den Hoogl. S. E. STRATINGH; van *Uitwendige*, bij den Hoogl. A. A. SEBASTIAN, en van *Kraamvrouwen*, bij den Hoogl. J. BAART DE LA FAILLE.

GRONINGEN — S. E. STRATINGH.
den 30 Augustus 1837.

CONCERT,

in het Lokaal van de SOCIETEIT *DE UITSPANNING*, op ZONDAG, den 3 dezer, des avonds te zeven uren.

*** VERGADERING der LEDEN van het GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING DER NIJVERHEID*, gevestigd te *Onderdendam*, op DONDERDAG, den 7 September 1837, des namiddags precies te 3 uren, in het ZIJLVESTERHUIS aldaar. — *Redevoering*. — *Verslag*.

Mr. A. J. VAN ROIJEN,
Secretaris.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON Vrouwe J. W. VAN IDDEKINGE, geboren Baronnesse VAN DER DUSSEN.

UITHUISTERMEEDEN den 24 Augustus 1837.

*** WEHE den 27 Augustus 1837. Heden beviel van eenen ZOON L. UILKENS, geb. DOORENBOS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van twee welgeschapene MEISJES, van welke echter één spoedig is overleden, mijne geliefde Echtgenoote M. J. J. WICHERS.

HEERENVEEN — G. DE WAAL.
den 27 Augustus 1837.

*** Tot onze innige droefheid overleed op heden, in den ouderdom van bijna 68 jaren, onze dierbare Vader en Behuwd-Vader, de WelEdel Gestrenge Heer Mr. JOHANNES OFFERHAUS, *Griffier bij de Regtbank van Eersten Aanleg en van Koophandel te Groningen.*

GRONINGEN den 25 Augustus 1837.

E. J. OFFERHAUS.
Uit aller naam.

Op verzoek van den Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed, tot mijne bittere smart, mijne teedergeliefde Echtgenoote, Vrouwe ANGELIQUE ADRIENNE TOE LAER, na eene allergel kkigste echtverbindtenis van nog geene dertien maanden.

ARNHEM — J. J. KOENSZ.
den 27 Augustus 1837.

*** Heden avond overleed zeer zacht onze veelgeliefde Moeder TEUBINA TROMP, Wedw. van wijlen den Boekverkooper W. KAMERLINGH, in den ouderdom van bijna 76 jaren; wij betreuren dit ons verlies, doch hebben ook reden tot dankerkentenis, haar zoo lang te hebben mogen bezitten.

GRONINGEN den 28 Augustus 1837.

A. KAMERLINGH, W.z.
Uit naam van aangehuwde Broeders en Zusters.

Op begeerte van de Overledene zullen geene uiterlijke rouwteekenen gedragen worden.

N.B. *De Affaire blijft continueren.*

*** Heden overleed mijne beminde Stiefdochter SWAANTJE BRUGMA, op haren jeugdigen leeftijd van naauw 20 jaren. Eene uitterende ziekte, die haar de laatste vierentwintig weken bedlegerig deed zijn, maakte een einde aan haar dierbaar leven, en dompelde mij, benevens hare Broeders en Zusters, op nieuw in eenen rouw, die door den tijd naauwelijks een weinig was gelenigd.

Strekkende deze zoo tot bijzondere, als algemeene kennisgeving.

GRONINGEN den 28 Augustus 1837.

J. MOES,
Wedw. CH. BRUGMA.

*** GRONINGEN den 30 Augustus 1837. Heden overleed, in den ouderdom van één jaar en vier maanden, ons geliefd jongste Kindje JEAN HENRI LOUIS.

L. G. PAREAU.
C. C. S. PAREAU,
geb. VAN STAVEREN.

*** De HOUDERS DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle PANDEN, zoo bij hen in de maanden MEI, JUNIJ en JULIJ 1836 zijn *verzet*, en geteekend met de letters T, V en W, zullen moeten worden afgerent en gelost, en wel letter T van den 21 tot den 25 Augustus; letter V van den 28 Augustus tot den 1 September, en letter W van den 4 tot den 8 September; zullende, bij gebreke van dien, anders *finaal* worden verkocht.

[illegible] den Notaris Mr. J. W. QUINTUS,

[illegible], is VERPLAATST naar de HEERSTRAAT, Oostzijde, tusschen den *Caroli-weg* en het *Hoogstraatje*, letter E no. 52 rood.

Het KANTOOR van Mr. *J. HUIZINGA*,

Advokaat, is uit de *Poelestraat* naar DER-A, no. 329 V, VERPLAATST.

GRONINGEN den 1 September 1837.

*** Op Zaturdag, den 9 September 1837, des namiddags te twee uren, ten Huize van de Wedw. L. E. MARRENGA, te *Wehe*, zal door de DIRECTIE van het *SCHOUWERZIJLVEST*, in het openbaar, aan de minstebiedenden worden aanbesteed, op nadere approbatie van de Edel Groot Achtbare Heeren GEDEPUTEERDE STATEN DEZER *PROVINCIE GRONINGEN*,

Ten eerste: Het DROOGMAKEN en DROOGHOUDEN en GRAVEN van het *EENRUMERMAAR*, van de Straat te *Eenrum* tot in het *Zijlvestermaar* uitloopende, lang pl. min. 2050 strekkende Ellen.

Ten tweede: Het DROOGMAKEN en DROOGHOUDEN en GRAVEN van het *KLOOSTERBUURSTERMAAR*, van de Molenrijg tot in het *Zijlvestermaar* uitloopende, lang pl. min. 4120 strekkende Ellen.

Ten derde: Het DROOGMAKEN en DROOGHOUDEN en GRAVEN van het *HOUWEELSTERMAAR*, van den Vettehorn tot aan den Weg bij het *Houweel* loopende, lang pl. min. 1400 strekkende Ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden ten Huize van de Wedw. MARRENGA, te *Wehe*, alwaar de Bestekken en Conditiën ter lezing liggen.

Namens de Directie voornd.:
J. VAN JULSINGHA.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE maakt bekend, dat de, bij hare aankondiging van den 25 Julij j.l. gereserveerde, SPECERIJVEILING zal plaats hebben te *Rotterdam*, op WOENSDAG, den 4 October 1837, en bestaan zal uit de volgende hoeveelheden:

180 Vaten	NOTENMUSKAAT,	liggende te	*Rotterdam.*
200 dito	DITO,	» »	*Amsterdam.*
90 dito	FOELIE,	» »	*Rotterdam.*
80 dito	DITO,	» »	*Amsterdam.*
3 Kisten	NOTENZEEP,	» »	*Rotterdam.*
4 dito	DITO,	» »	*Amsterdam.*
13 Kisten en 17 Balen	JAVA KANEEL,	» »	*Amsterdam.*

De Maatschappij geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Voorjaarsveilingen van 1838, geene andere *Specerijen*, dan de bovengemelde partijen, aan de Markt zal brengen.

De Monsters zullen op VRIJDAG, den 8 September, verkrijgbaar zijn; terwijl de Verkoopconditiën in tijds zullen worden uitgegeven.

AMSTERDAM den 29 Augustus 1837.
VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOIJ, *Directeur fungd. Secretaris.*

IN NAAM DES KONINGS!

VERKOOPING TER ROLLE VAN GEREGTELIJKE UITWINNINGEN BIJ DE REGTBANK VAN EERSTEN AANLEG, zitting houdende te *Groningen*,

I. Van eenen HALVEN KORENWINDMOLEN, staande op den Stadswal, bij de Marwikspijp, te *Groningen*, te voren geteekend letter A no. 82, met de HALFSCHEID in het PAARD, den WAGEN en de verdere GEREEDSCHAPPEN daarbij behoorende; wordende deze Halfscheid gebruikt door LUCAS VAN DER MOLEN;

II. Van eene BEHUIZING, geteekend letter A no. 77, met een klein BLEEKJE, staande en gelegen aan de Pottebakkersrijge, in de Drift, Noordzijde, te *Groningen*, wordende bewoond door LUCAS VAN DER MOLEN, HIDDE VAN DER MOLEN en KLAAS VAN DER MOLEN, en een en ander aan denzelven te zamen toebehoorende;

Gemelde Goederen zijn staande en gelegen in de Gemeente, het Arrondissement en de Provincie *Groningen*;

Gearresteerd als onroerende Goederen, ten laste van LUCAS VAN DER MOLEN, Molenaar, wonende te *Groningen*, Weduwenaar van wijlen MEINTJE KLAASSEN, — van HIDDE VAN DER MOLEN, Steenbiller, en KLAAS VAN DER MOLEN, Molenaarsknecht, beide wonende te *Groningen*, de beide laatsten als eenige Kinderen en Erfgenamen van wijlen hunne Moeder MEINTJE KLAASSEN, in [illegible] bij haar door LUCAS VAN DER MOLEN in echte verwekt;

Ten versoeke van den Hoog Wel Geboren Heer Jonkheer Mr. RENEKE DE MAREES VAN SWINDEREN, Heer van *ALLERSMA*, Eigenaar, wonende te *Groningen*, hebbende tot zijnen Procureur Mr. ABRAHAM VAN BERCHUIJS, wonende te *Groningen*;

Bij Proces-verbaal van den vierden Augustus 1800 zevenendertig, behoorlijk gevisеerd en geregistreerd te *Groningen*, den vijfden Augustus 1800 zevenendertig, bij den Ontvanger POSTER, waarvan Afschriften zijn gelaten aan Jonkheer Mr. J. F. VAN IDDEKINGE, Burgemeester der Stad *Groningen*, en aan den Heer Mr. C. H. GOCKINGA, Griffier bij het Vredegeregt van de beide Kantons *Groningen*, zijnde hetzelve overgeschreven ten Kantore van Hypotheken te *Groningen*, den elfden Augustus 1800 zevenendertig, Deel vier, Nommer drie, en ter Griffie van de Regtbank van Eersten Aanleg te *Groningen*, den eenentwintigsten Augustus 1800 zevenendertig.

De eerste afkondiging der Memorie van Lasten zal plaats hebben op Vrijdag, den dertienden October 1800 zevenendertig, des voormiddags te tien uren, ter Rolle van Geregtelijke Uitwinningen bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Groningen*.

Mr. A. VAN BERCHUIJS,
Procureur.

HARDDRAVERIJ.

Op MAANDAG, den 4 September 1837, des namiddags te half drie, zal verharddraafd worden: een fraaije ZILVEREN THEEPOT tot PRIJS, en eene DITO TABAKSDOOS tot PREMIE, door eenige LIEFHEBBERS van *ASSEN*. Alle Paarden zullen worden toegelaten, mits geen' Stads Prijs of Premie gewonnen hebbende en die tot genoegen van de Keurmeesters zijn. De Keuring zal zijn te 11 uren; OPENE TAFEL te half twee en GROOTE MUZIJK bij de Tafel en onder den Wedloop; alles ten Huize van den Logementhouder R. R. VAN ERKELENS, aan de Hoofdvaart, bij de Kapbrug, te *Assen*.

Op DONDERDAG, den 7 September 1837,

zal, vóór en in het NIEUWE BOELHUIS in de Zwanenstraat, worden verkocht: een deftige INBOEDEL, bestaande in een uitmuntend EIKEN KISTKABINET, fraaije MAHONIEHOUTEN CHIFFONIERE en SECRETAIRE, UITTREK-, LADE- en andere TAFELS, diverse STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, AARDEWERK, KOPER-, TIN- en verder HUISHOUDELIJK GOED, LEDEKANT, KINDERWAGEN, KAGCHELS, BEDDEGOED en veel meer andere GOEDEREN; — voorts een uitmuntend MANS LIJFSTOEBEHOOREN, waaronder een beste GARIKE, nieuwe ZWARTE ROK, WOLLEN en LINNEN ONDERGOED en hetgene verder daartoe behoort. Alles te bezien Woensdag voor- en namiddag, van 10 tot 12 en van 2 tot 5 uren.

UIT DE HAND TE HUUR,

om op den 1 November aanstaande of dadelijk te aanvaarden:

Eene HEEREN BEHUIZING, waarin onderscheidene Vertrekken en vele Gerijfelijkheden, met KOETSHUIS en STALLING voor Paarden en Koeijen, benevens een' grooten TUIN en HOVEN daarachter; alles staande en gelegen aan de Binnenvenne te *Winschoten*, en laatstelijk bewoond en gebruikt door wijlen den Heer H. HAITZEMA. Te bevragen te *Winschoten*, ten Kantore van den Notaris

Mr. J. FRESEMANN VIËTOR.

Eene BOVENWONING *TE HUUR*,

bestaande uit 3 Vertrekken; om voort te kunnen aanvaarden. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

F. COHEN, *DENTIST*,

berigt, dat hij van *PARIJS*, waar hij zich op dat VAK bijzonder heeft toegelegd, is terug gekomen. Hij rekommandeert zich voor zijn Vak als *DENTIST* en het MAKEN en INZETTEN van KUNSTGEBITTEN uit IVOOR, van NATUURLIJKE en ONVERDERFELIJKE TANDEN, alles naar de laatste en beste uitvinding. Hij guarandeert, dat deze Tanden of Gebitten *zonder hinder of pijn* kunnen gebruikt worden. Dezelve is tevens door eene nieuwe uitvinding in staat gesteld, SCHEEFSTAANDE TANDEN ZONDER PIJN TE REGT TE ZETTEN. Woont op Schoolholm, letter G no. 52, en is dagelijks te spreken van 12 tot 1 uur; op Marktdagen des voormiddags. Onvermogenden zal hij *gratis* bedienen.

Bij den Vleeschhouwer F. GOEDHUIS,

aan de Vischmarkt, zal op heden worden geslagt: eene puik-vette JONGE KOE.

Bij M. M. LÖWENSTEIN,

in de Pelsterstraat, is, in de thans trekkende EERSTE KLASSE, op de EERSTE LIJST, getrokken: de KAPITALE PRIJS van *f* 2500, op No. 5114, zijnde een geheel Huurlot.

172ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse.

Eerste Lijst. No. 16653 eene premie van *f* 1000. No. 5114 een prijs van *f* 2500. No. 418 en 8192 ieder een prijs van *f* 1500. No. 14670, 23145 en 8969 ieder een prijs van *f* 1000. — *Tweede Lijst.* No. 18595 een prijs van *f* 7500. No. 18184 een prijs van *f* 1000. — *Derde Lijst.* No. 7214 een prijs *f* 1000. *Vierde Lijst.* No. 3116 en 14345 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 25 tot en met den 31 Augustus 1837 zijn te *Groningen* geboren 12 zoons en 8 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 12 ouden en 12 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. OP DE BEURS TE *GRONINGEN*,

PER NEDERLANDSCHE MUDDE EN GRAANGEWIGT.

Dingsdag, den 29 Augustus. TARWE als voren: 70, 72 ℔ Oml. *f* 5,60, *f* 6; 70, 72 ℔ Old. *f* 5,30,70. — ROGGE goed prijshoudende; 66, 68, 70 ℔ *f* 3,90, *f* 4,25,35. — BOEKWEIT iets lager: 60, 62, 64 ℔ Grijze Zand *f* 3,30,60,95; 62 ℔ Zwarte dito *f* 3,40; 62 ℔ Veen *f* 3,20. — GERST iets lager: 54, 56, 58, 60 ℔ n. Winter *f* 2,70,95, *f* 3,20,40; Zomer niet aan. — HAVER met weinig handel: 44, 47, 50 ℔ Dikke *f* 2,10,35,50; 35, 38, 40 ℔ Blanke Voer *f* 1,70, *f* 1,90, *f* 2; 38, 40, 42 ℔ Zwarte Voer *f* 2, *f* 2,10,20. — PAARDENBOONEN *f* 3,50,75, *f* 4,25. — Grove GORT *f* 5,75, *f* 6; Parel dito de 100 Ned. ℔ *f* 9 a *f* 11. — KOOLZAAD, door den belangrijken aanvoer, en voor verzending weinig vraag zijnde, is 30 a 40 Cents lager verkocht; in 't begin der markt is nog voor eene enkele extra puike partij *f* 9,40 a 50 besteed, doch later *f* 9,15 a 25, mindere kwaliteit van *f* 8,25,50,75. — AVEELZAAD niet aan. — RAAPOLIE *f* 32 a *f* 33. — BOTER ⅛ Ton *f* 22 a *f* 24.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. TE *ROTTERDAM*.

Maandag, den 28 Augustus. Zeeuwsche en Vlaamsche TARWE, oude *f* 3 en nieuwe *f* 8 lager: 128 ℔ oude witb. Poolsche *f* 255; 129, 130, 132 ℔ Rijn *f* 225, *f* 230, *f* 235, *f* 240; 128 ℔ oude Geldersche *f* 202. — ROGGE: Zeeuwsche, Vlaamsche en Inlandsche nieuwe *f* 6 lager: 119 ℔ oude Rijn *f* 150; 120 ℔ Nassaudietsche *f* 154; 121 ℔ Pruissische *f* 153; 116, 118 ℔ nieuwe Libau *f* 162, *f* 168; 117 ℔ Riga *f* 159, *f* 160; 117 ℔ dito in entr. met Holl. schip *f* 139, *f* 140, met vreemd schip *f* 136,50, alles om te Schiedam te leveren. — GERST: De nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 6 hooger, als: Winter in zakken *f* 111, gestort *f* 114; Zomer in zakken *f* 105, gestort *f* 108; 106 ℔ nieuwe Libau *f* 152, *f* 154, en 104 ℔ nieuwe Coursche tot *f* 150 verkocht. — HAVER: 86 ℔ Groninger Dikke tot *f* 82. — BOEKWEIT *f* 10 hooger: Klein-Brabandsche *f* 155. Van nieuwe waren er diverse klussen ter markt, dooreen van vrij goede kwaliteit, welke tot *f* 144 in zakken en *f* 150 gestort, zonder bepaling van wigt, zijn verkocht: Jarige Groninger Veen is tot *f* 120 gedaan. — ERWTEN: Blaauwe *f* 127,50 tot *f* 165, en Witte van *f* 150 tot *f* 165 verkocht. — Nieuw KOOLZAAD was er ongeveer 300 lasten aangevoerd; hetzelve is met graagte weggenomen, als: Zeeuwsch, Overmaasch en Vlaamsch in zakken 47½, 48 £, gestort 48, 48½ £; Flakkeesch in zakken 46, 46½, 47 £. — Inlandsch HENNEPZAAD is tot *f* 165 verkocht. — De Inkomende Regten zijn voor de maand September als volgt bepaald: Tarwe *f* 45; Rogge *f* 22,50; Gerst *f* 30; Boekweit *f* 22,50, en Haver *f* 30 per last. — Ter Beurze: 131 ℔ jarige Rijn-Tarwe *f* 228; 129 ℔ jarige Hooge dito dito *f* 228; 131 ℔ jarige Keulsche dito *f* 234; 130 ℔ oude Bovenlandsche dito *f* 230; 117, 118 ℔ Riga Rogge, te Delftshaven geleverd, *f* 160, en 75 ℔ oude Inlandsche Voeder-Haver *f* 66.

PRIJZEN DER GRANEN ENZ. OP DE BEURS TE *AMSTERDAM*.

Maandag, den 28 Augustus. [illegible] TARWE [illegible] redelijk goede handel geweest tot vorige prijzen: 131 ℔ [illegible] dito in cons. *f* 266; 129 ℔ Nassaud. *f* 225; 121 ℔ ger. b. Pools. *f* 200; 124 ℔ Holst. *f* 207; 123 ℔ o. Rost. *f* 210. — ROGGE uit de hand goed prijshoudende: 123 ℔ j. Drents. *f* 146; 123 ℔ o. p. Pruiss. *f* 165; 120 ℔ n. dito *f* 148; 119 ℔ j. Overijs. *f* 140. — GERST in een doen: 101 ℔ Vr. Zomer *f* 106. — HAVER goed prijsh.: 75, 76 ℔ o. Voer *f* 70, *f* 71; aan de Zaan bij partij. — De partijen Rogge in het bekken zijn verkocht: de Pruiss. van 113 tot 120 ℔ van *f* 129 tot *f* 150; de gedr. van 113 tot 118 ℔ *f* 118 à *f* 133; Archang. van 111 tot 114 ℔ *f* 106 à *f* 120; gedr. 110, 116 ℔ *f* 103 à *f* 136. — Haver meest opgeh. tot vorige prijzen, alléén verkocht: 76 ℔ Voer tot *f* 75 en 71 ℔ Reval *f* 71.

KOOLZAAD in een doen: Zeeuwsch en Overmaasch 50 £; Betuwsch [illegible] £; Eijerlandsch 50 £; Gron. Aveelzaad 48 £; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 51 £. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE [illegible] per 6/w. *f* 33,75; vlieg. *f* 33 à *f* 32,50, Sept. *f* 32,50 à *f* 32; Oct. *f* 32; Nov. en Dec. *f* 31,75. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 28,75; vlieg. *f* 28. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 33; vlieg. *f* 32. — RAAPKOEKEN *f* 46 à *f* 54. — LIJNKOEKEN *f* 7,50 à *f* 8,25.

Woensdag, den 30 Augustus. TARWE met goeden handel tot vorige prijzen: 125 ℔ witte Siles. *f* 190 in entr.; 130 ℔ Rost. *f* 233; 127 ℔ mindere dito *f* 218; 130 ℔ o. Rijn *f* 225; 123 ℔ o. Norder *f* 195; 128 ℔ o. Zeeuws. *f* 218; 120 ℔ o. b. Eyder *f* 185; 120 ℔ p. Vriess. *f* 180; 120, 121 à 122 ℔ j. dito *f* 176, *f* 178, *f* 180, alle aan de Zaan; 129 ℔ Nassaud. *f* 223. — ROGGE mede in een doen: 118 ℔ n. Riga *f* 163; 121 ℔ Munst. *f* 145; 123 ℔ o. Drents *f* 150; 122 ℔ Pruiss. *f* 152; 125 ℔ n. Overijss. *f* 155. — GERST ruim prijshoudende: 104 ℔ Vr. Winter *f* 108. — HAVER goed prijshoudende: 75, 78 ℔ Voer *f* 71, *f* 78; 89 ℔ dikke *f* 87; 84 ℔ Deens. *f* 76; [illegible] fijne Vriess. *f* [illegible].

KOOLZAAD 9 vat in September en October 51 £. — LIJNZAAD *f* 10 hooger; 111 ℔ Konings b. *f* 225. — RAAPOLIE iets aangenamer: per 6/w. *f* 33,50 a 75 a vliegende *f* 32,50 a *f* 33; September *f* 32,25 a 50; October *f* 32 a *f* 32,25; Novemb. *f* 31,75 a *f* 32; Decemb. *f* 31,50 a 75. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 28,75; vlieg. *f* 28.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, op de Beurs te *AMSTERDAM*, den 30 Aug.

	l. b.	h. b.	[illegible]
Nedl. Werkel. Sch. 2½ pc.	52 7/16 a 52½		
dito dito 5 —	100¾		
Uitgestelde dito	–		
Kansbilj. van dito	*f* 22 7/16		
Amortis.-Syndic. 4½ pc.	93 5/8		
dito dito 3½ —	75¾		
Handelmaatsch. 4½ —	100¾	[illegible]	[illegible]
Nieuwe dito 4½ —			
O. I. Leening 5 —	98 13/16	98 5/8	
Pruiss. [illegible]	–		
Engeland dito 3 —	–		
Gr. L. b. Act. v. St. [illegible] 5 —	18 11/16	18 5/8	18 9/16
Dito bij dito, [illegible]	–		
Passive	–		
Deferred	–		
Fransche Uitgestelde	–		
Engelsche Uitgestelde	–		
Port., Obl. te Lond. 3 pc.	25¾		
Nap. Cert. b. L. & B. 5 —	–		
Dito bij *Falc.* & C. 5 —	90 5/8		
Leen. te L. b. *Rothsch.* 5 —	–		
Aandeel. Tavoliere 3½ —	–		

	l. b.	h. b.	[illegible]
Dito te Parijs 2½ pc.	à		
R., Obl. *Hope* 1798, 1816, 5 —	104 7/8	104 5/8	104 5/8
dito 1828 en 1829 5 —	105		
Cert. bij dito 1831/33 5 —	98¾	98 5/16	
Obl. te Londen 5 —			
Cert. te Hamburg 5 —			
Inschrijv. in Grootb. 6 —	66 5/16	66 7/8	
[illegible]			
[illegible]			
Idem [illegible]	–		
Pruissen, dito dito [illegible]	–		
Nap. Loting [illegible] pc.	–		
Oostenr., dito dito *f* 250	–		
Metalliek 5 pc.	–		
Dito te Londen gew. 2½ —	–		
Ween. Bank A. *Goll* & C. 5 —	–		
Dito [illegible]	98½		
N. Weener Aandeel fl. 500 *f*	–		
Den., L. te Londen 3 pc.	–		
Bras., Dito bij Rotsch. 5 L.	–		
Dortmut. Aand. bij Loting *f*	–		
Russ.-Fr. Aand. 500 fr.	–		

De vooruitgaande beweging, welke Oude Aand. Handelmaatschappij gisteren scheen aan te nemen, was van korten duur, en is heden reeds weder door eene daling gevolgd geworden. Als gewoonlijk, werkte zulks weder ongunstig terug op de Hollandsche fondsenmarkt, die zich te minder op hunne iets vastere notering van gisteren konden handhaven, daar men ook van een lager merk van Londen van eergisteren sprak. De omzettingen waren over het geheel niet aanzienlijk.

Spaansche fondsen konden zich, op de lagere merken van Parijs en Antwerpen, natuurlijkerwijze ook hier niet op hunne hoogte van gisteren souteneren, doch waren betrekkelijk zeer vast, en zijn tot de prijzen van 18 1/8 a ¼ veelvuldige posten omgezet.

Van Russische bleven oude en nieuwe tot geldbelegging gezocht. In Oostenrijksche en Zuid-Amerikaansche ging niets om.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 2½ pCt.; Wissel-Discomto 3½ pCt.

Laatste prijzen, te vijf uren. Integr. 2½ pCt. 52 7/16 à 52½. Holl. 5 pCt. 100¾; Kansbilj. *f* 22 7/16; *Ardoins* van 85 p. st. 18 1/8 à ¼.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. van BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie.*)